

[Camre.]

FNs generalforsamling en resolution, som opfordrede alle stater til at respektere Cyperns selvstændighed og afstå fra alle direkte handlinger imod det, tilskyndede til hurtig tilbagevækning af alle fremmede tropper og standsning af al fremmed indblanding i Cyperns forhold, henstillede, at alle flygtninge fik mulighed for at vende tilbage til deres hjem i sikkerhed og opfordrede alle stater til at bidrage med hjælpedelser.

Danmark var mellem det store flertal af stater, som stemte for denne resolution, og Danmark har ligeledes støttet gentagne vedtagelser af resolutionen.

Den 12. november 1976 undlod Danmark ligesom de øvrige EF-lande (med undtagelse af Frankrig, som stemte for) at stemme om en resolution med et tilsvarende indhold som de tidligere resolutioner om Cypern og yderligere med udtrykkelser af håbet om, at sikkerhedsrådet vil overveje skridt til gennemførelse af resolution nr. 365 af 13. december 1974.

Den tyrkiske besættelse af 40 pct. af Cypern er et overgreb mod en uafhængig stat, som ikke mere kan retfærdiggøres ved henvisning til den tidligere græske militærregerings indblanding i de græsk-cypriotiske fascistiske kupforsøg i juli 1974, eftersom demokratiske tilstande er genetableret i Grækenland og i den uafhængige stat Cypern. Det er derfor umiddelbart uforståeligt, at Danmark indtager en ændret stilling ved den seneste FN-afstemning.

Det vil være af interesse at få oplyst, hvilke hensyn der ligger bag ved den ændrede politiske stillingtagen, herunder hensyntagen til den politiske situation i det østlige Middelhav. Endvidere vil det være af interesse at få oplyst, hvorfor der ikke er sket en samordning med de andre nordiske landes politik, samt hvilke EF-konsultationer der er gået forud for Danmarks ændrede stillingtagen.

Udenrigsminister *K. B. Andersens* svar (1/12 76):

I 1974 og 1975 blev der i FN forelagt resolutioner om Cypern, der krævede bl. a. respekt for Cyperns uafhængighed og suverænitæt samt for øens status som uforpligtet stat, ligesom al fremmed aggression måtte ophøre. Alle fremmede styrker skulle trækkes tilbage fra Republikken Cypern. Cyperns forfatning var et spørgsmål, der vedrørte de to befolkningsgrup-

per på øen, og forhandlingerne mellem de to parter måtte fortsættes inden for FN's rammer. Flygtningene måtte have ret til at vende hjem i sikkerhed, og de berørte parter måtte omgående træffe foranstaltninger med henblik herpå.

De i disse resolutioner indeholdte tanker svarede ganske til vor indstilling, hvorfor Danmark da også både i 1974 og i 1975 stemte for Cyperrresolutionerne ud fra den holdning, at der måtte være tre hovedprincipper for en løsning af konflikten: Cyperns fortsatte beståen som suveræn og uafhængig stat, enighed mellem de to cypriotiske befolkningsgrupper om en løsning samt en tilfredsstillende ordning på flygtningeproblemet. Forhandlingerne burde i øvrigt øjeblikkeligt og betingelsesløst genoptages under generalsekretærens auspicier.

Resolutionen blev i 1974 vedtaget med 117 stemmer, ingen imod og ingen afståelser. I 1975 stemte Tyrkiet imod, og der var 9 afståelser. Tyrkiet stemte imod, fordi den tyrkisk-cypriotiske befolkningsgruppes leder ikke fik taleret i plenarforsamlingen.

I år indeholdt den resolution, der kom til afstemning, udover de elementer, som vi tidligere har givet vor støtte, en vis skærpelse, idet teksten (præambelen stk. 2 og operative § 5) kan forstås i retning af, at sikkerhedsrådet burde iværksætte sanktioner i henhold til FN-pagtens kap. 7. Fra dansk side finder vi ikke denne skærpelse hensigtsmæssig. Det er fortsat Danmarks holdning – som vi deler med de øvrige EF-lande – at en varig løsning på Cyperrkonflikten kun kan findes ved forhandling. FN-behandlingen af sagen bør derfor ikke medføre en forringelse af betingelserne for en fortsættelse af de forhandlinger, som netop foregår under generalsekretær Waldheims auspicier.

Såvel Cypern som Tyrkiet og Grækenland har associeringsaftaler med EF. De ni EF-lande har på denne baggrund – i højere grad end de nordiske lande – visse særlige forudsætninger for at gå aktivt ind i forsøg på at påvirke konflikten parter i forhandlingsvenlig retning. Dette forudsætter imidlertid også, at der indtages en over for alle parter neutral holdning, og at de ni optræder enigt. Dette var baggrunden for, at Danmark sammen med 7 andre EF-lande i år fandt det rigtigst at afstå på den forelagte resolutionstekst.